

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP*

APROB,
Avocatul Poporului
Renate Weber

RAPORT
*privind vizita efectuată la Penitenciarul Tulcea
la data de 24 iunie 2026*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București – 2026

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (l), art. 35 lit. (a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, ratificat de România prin Legea nr. 109/2009, precum și cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, **la data de 24 iunie 2026, a fost efectuată o vizită inopinată, la Penitenciarul Tulcea** (abreviat, PNT Tulcea).

Vizita a avut ca **obiective** verificarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat persoanelor private de libertate, în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a relexor tratamente și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale, precum și verificarea oricăror alte aspecte cu relevanță pentru activitatea MNP.

Echipa de vizită a fost formată din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, consilieri în cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție/MNP, respectiv [REDACTED] - jurist și [REDACTED] - medic, precum și un reprezentant al Asociației Europene a Drepturilor Omului și Protecției Sociale (AEDOPS), și anume, [REDACTED].

În conformitate cu normele legale în vigoare, **instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, îndeplinește atribuțiile specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție**, în sensul Protocolului opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. Potrivit prevederilor legale, **scopul MNP** este acela de a monitoriza în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție¹ în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, prin: vizitarea, inopinată sau anunțată, a locurilor de detenție; formularea de recomandări conducerilor locurilor de detenție vizitate în urma vizitelor efectuate etc.

¹ Potrivit ar. 34 alin. 3 din Legea nr. 35/1997, sunt locuri de detenție: penitenciarele, inclusiv penitenciarele-spital; centrele de reținere și arestare preventivă; spitalele de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, ... orice alt loc care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1) sau face parte din sistemul de sănătate sau sistemul de asistență socială, etc.

1¹. Cooperarea reprezentanților unității penitenciare vizitate cu membrii echipei MNP

Vizita a debutat cu discuții prealabile referitoare la obiectivele vizitei, în cadrul cărora au participat reprezentanți din cadrul Penitenciarului Tulcea, care au dat dovadă de disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei MNP, respectiv: director penitenciar - [REDACTED], comisar șef de poliție penitenciară; director adjunct Siguranța deținerii și regim penitenciar - [REDACTED], comisar de poliție penitenciară; director adjunct Educație și asistență psihosocială - [REDACTED], comisar șef de poliție penitenciară; director adjunct economico-administrativ - [REDACTED], inspector de poliție penitenciară.

Pe tot parcursul desfășurării vizitei, atât conducerea unității penitenciare, cât și personalul din subordine, au acordat sprijin membrilor echipei MNP în exercitarea atribuțiilor legale, au pus la dispoziția acestora informațiile și documentele solicitate, atât în timpul vizitei, cât și ulterior vizitei, și au oferit lămuriri, acolo unde a fost cazul.

2. Concluziile MNP după efectuarea vizitei și întreprinderile avute cu deținuții

Informații generale - Penitenciarul Tulcea, cu sediul în municipiul Tulcea, str. Babadag nr. 142, județ Tulcea, era profilat pe custodierea deținuților care executau pedeapsa privativă de libertate în *regim deschis*² și *regim semideschis*³, care aveau domiciliul în județele Tulcea, Brăila, Galați, Ialomița, Constanța și Vrancea, precum și *arestați preventiv la dispoziția organelor judiciare din județul Tulcea*.

La data vizitei, **schema de personal** includea un număr de 410 posturi, din care 277 ocupate și **133 vacante**. Practic, gradul efectiv de ocupare al posturilor era de **67,56%**, **cel mai mare deficit de personal fiind în sectoarele operativ, reintegrare socială** (unde NU era încadrat nici măcar un singur ofițer de educație) și medical.

Având în vedere toate aceste aspecte, membrii echipei MNP consideră că se impune, ca atât A.N.P., cât și Penitenciarul Tulcea, să **urgenteze demersurile legale pentru angajarea personalului necesar desfășurării tuturor activităților din penitenciar, întrucât o astfel de**

² Se aplică inițial persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii de cel mult un an.

³ Începând cu luna octombrie a anului 2025, unitatea penitenciară și-a extins capacitatea de custodiare, incluzând și persoane private de libertate încadrate în regim semideschis, care se aplică inițial persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 3 ani.

situație poate pune în pericol siguranța publică, poate genera vulnerabilități și riscuri pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, sau consecințe negative, precum suprasolicitarea personalului/burn-out, relații necorespunzătoare între personal și deținuți, poate bloca reintegrarea deținuților, și nu în ultimul rând, poate atrage sancțiuni dure din partea organismelor internaționale!

La momentul efectuării vizitei, unitatea penitenciară custodia un număr de **836 persoane** private de libertate, la o **capacitate legală** de cazare de **680 de locuri** (calculată conform Ordinului ministrului Justiției⁴ nr. 2772/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate), confruntându-se cu un grad de **supraaglomerare de 123%**. Pentru acest motiv, **membrii echipei MNP, apreciază că este necesară efectuarea demersurilor legale în vederea identificării unor soluții pentru rezolvarea supraaglomerării**. De altfel, este de notorietate că suprapopularea are un impact negativ asupra desfășurării tuturor activităților din penitenciar.

Pe parcursul efectuării vizitei, din discuțiile purtate cu reprezentanții penitenciarului și din analiza informațiilor puse la dispoziție de aceștia, dar și din discuțiile avute cu deținuții, membrii echipei MNP au constatat că **mai mult de jumătate din numărul total de 836 de persoane private de libertate custodiate de unitatea penitenciară erau din regiunea Moldovei** (practic, 445 de deținuți aveau domiciliul în județele *Suceava, Bacău, Iași, Neamț, Botoșani, Vaslui, Galați și Vrancea*). În privința acestui aspect, cei mai mulți dintre deținuții aflați în această situație și-au exprimat **nemulțumirea că execută pedeapsa într-un penitenciar situat departe de casă** și au afirmat, în cadrul discuțiilor avute cu membrii echipei MNP, că se simt izolați de familie, că vizitele familiilor sunt foarte costisitoare pentru bugetul acestora (din cauza cheltuielilor de transport, cazare și nu numai)!

Referitor la acest aspect, **membrii echipei MNP au reținut că nu sunt respectate dispozițiile legale aplicabile în materie**, precum: •Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal – art. 11 alin. (5); •Decizia nr. 360/2020 privind profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor⁵ (A.N.P.); •Constituția României, republicată – art. 26 și **apreciază că, este necesar ca A.N.P. să facă toate diligențele necesare**

⁴ Abreviat, O.M.J.

⁵ A se vedea în Anexa nr. 1 la Decizia 360/2020, pct. 34 de la pag. 20.

pentru ca persoanele private de libertate să fie repartizate cât mai aproape de domiciliu, iar în acest fel se vor respecta atât legislația internă, menționată anterior, cât și legislația europeană (*Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale [CEDO] - art. 8 privind dreptul la respectarea vieții private și de familie) și, totodată, vor putea fi prevenite eventuale abuzuri legate de distribuția geografică a deținuților.

Unitatea penitenciară nu avea în custodie persoane vulnerabile (raportându-ne la criterii de analiză precum - orientare sexuală și identitate de gen; tulburări psihice; etnie; HIV; profesia ș.a.). Din numărul total de 836 de deținuți custodiați, 91 erau foști consumatori de droguri, 59 erau persoane vârstnice (peste 60 ani), 10 erau cetățeni străini (3 Vietnam, 3 Moldova, 1 Bulgaria, 1 Maroc, 1 Ucraina, 1 Turcia), iar 8 persoane aveau dizabilități.

Condiții de cazare - în cadrul unității penitenciare vizitate erau organizate: sectorul de deținere, sectorul administrativ, sectorul de producție și alte spații auxiliare.

Sectorul de deținere cuprindea un număr de 5 (cinci) secții de deținere: 4 secții pentru regim deschis și semideschis și 1 secție pentru arestații preventiv, deținuții nou depuși (care au perioada de carantină și observare timp de 21 de zile) și deținuții aflați în tranzit (care fac parte din regimul închis și cel de maximă siguranță).

Camerele de cazare din cadrul secțiilor de deținere, dotate cu mobilier, cazarmament, aparate tv funcționale, masă și scaune, grupuri sanitare proprii (cu instalații tehnico-sanitare funcționale și perdele pentru asigurarea intimității la dușuri), erau într-o stare acceptabilă de curățenie și igienă, persoanele private de libertate declarându-se mulțumite, în general, de condițiile de detenție.

Camerele erau luminoase, unele chiar spațioase, având ferestre mari, care permiteau pătrunderea luminii naturale, iar iluminatul natural și artificial, precum și microclimatul erau asigurate în mod corespunzător. Însă, **au fost și deținuți care s-au plâns de căldura insuportabilă în zilele toride ale verii și de lipsa ventilatoarelor sau/și a aerului condiționat din camerele de deținere.** Reprezentanții penitenciarului au precizat că *instalațiile electrice sunt vechi și subdimensionate și nu fac față consumului de curent actual.*

Luând în considerare aceste aspecte, membrii echipei MNP atrag atenția că instalațiile electrice din toate unitățile de detenție, cu o vechime de aproximativ 50 de ani, sunt în prezent subdimensionate, fiind proiectate într-o perioadă în care consumul energetic

actual nu putea fi prevăzut/anticipat. În plus, instalațiile electrice vechi și subdimensionate din cadrul unui penitenciar reprezintă o vulnerabilitate majoră de securitate și siguranță națională, întrucât, în mediul penitenciar, pot apărea riscuri specifice, precum:

- **pericol iminent de incendiu colectiv** - clădirile au un grad ridicat de ocupare (supraaglomerare), iar evacuarea rapidă în caz de incendiu este îngreunată (și de gratiile de la ferestre și uși);
- **blocarea sistemelor de securitate** - un scurtcircuit major poate scoate din funcțiune sistemele de monitorizare video, porțile automate, iluminatul perimetral de siguranță și alarmele unității;
- **improvizații periculoase** - din cauza rețelelor subdimensionate, deținuții pot încerca să creeze conexiuni clandestine sau improvizate pentru aparate electronice (televizoare, reșouri, ventilatoare), multiplicând riscul de scânteii, etc.

Prin urmare, membrii echipei MNP consideră că se impune analizarea de urgență a acestei situații, la nivelul întregului sistem penitenciar și efectuarea demersurilor necesare de către factorii de decizie din cadrul ministerului Justiției, A.N.P., dar și a fiecărei unități penitenciare. Spre exemplu: înlocuirea instalațiilor electrice vechi cu unele noi și dimensionarea corectă a acestora prin verificări tehnice care stabilesc cu exactitate mărimea cablurilor, capacitatea siguranțelor și structura tabloului electric; instalarea de tablouri electrice cu protecție avansată (pentru a opri instant alimentarea la cele mai mici scurgeri de curent sau fire topite); cabluri ignifuge cu emisii reduse de fum; generator de rezervă automatizat (care să asigure o linie secundară de alimentare dedicată exclusiv dispeceratului de securitate și iluminatului de veghe), un transformator nou (pentru a mări capacitatea de consum), etc. Acest proces garantează că instalația electrică poate funcționa la capacitate maximă, în regim permanent, fără ca vreun element să se supraîncălzească sau să provoace un incendiu.

Cazarmamentul era curat, starea pereților și a pavimentului era acceptabilă, iar distribuirea produselor igienico-sanitare către persoanele private de libertate era efectuată în mod periodic, lunar, conform documentelor prezentate membrilor echipei MNP, însă, cele mai multe **persoane private de libertate au declarat că acestea erau insuficiente** și că, erau nevoite să achiziționeze mai multe din bani proprii.

Se cuvine a sublinia că, pe parcursul vizitării sectorului de deținere, membrii echipei MNP au observat că **unele saltele erau uzate**, cu ”denivelări/ gropi sau tocite/subțiate”, și erau din materiale diferite (unele din burete, altele din câlți sau alte materiale), deși erau recent achiziționate, motiv pentru care apreciază că **este necesară achiziționarea unui singur tip de saltea, corespunzătoare standardelor stricte de siguranță, ordine publică și igienă colectivă, reglementată prin fișe tehnice actualizate, caietele de sarcini ale A.N.P. și normele minime obligatorii de cazare** (spre exemplu, ignifugate, antivandalism – cu huse realizate din materiale antivandalism, cu rezistență sporită la rupere, care să fie complet impermeabile și să permită o igienizare eficientă, să fie adaptabile greutății diferiților ocupanți din rândul deținuților – cu spumă poliuretanică cu o densitate mare pentru a preveni tasarea rapidă, care să asigure suport ortopedic pentru spatele deținutului, etc.).

De asemenea, **membrii echipei MNP consideră că este necesar ca la achiziționarea acestora să se aibă în vedere NU doar prețul, ci, și ca furnizorii să ofere garanții stricte privind nedeformarea saltelelor, a miezului de spumă și menținerea impermeabilității husei în condiții de exploatare severă!!!** Referitor la acest ultim aspect, reprezentanții unității penitenciare au menționat că achizițiile se fac în conformitate cu caietele de sarcini ale A.N.P. și normele tehnice prevăzute pentru acestea, însă echipa MNP apreciază că nu este suficient, întrucât, **în fapt, saltelele deveneau neconforme foarte repede, calitatea și rezistența acestora fiind conforme doar în acte (multe erau deja uzate, deși fuseseră recent achiziționate)!!!**

Alte aspecte analizate pentru perioada 01 ianuarie 2026 – 24 iunie 2026

1. Situația sancțiunilor și recompenselor aplicate/acordate persoanelor private de libertate

În perioada analizată, discuțiile purtate cu reprezentanții unității penitenciare, precum și examinarea documentelor puse la dispoziția echipei MNP, a relevat că a fost declanșată **procedura disciplinară** pentru **243 de rapoarte de incident** ale persoanelor private de libertate (ppl), dintre care 91 de dosare de cercetare au fost clasate, iar 155 de sancțiuni au fost puse în aplicare în urma hotărârii comisiei de disciplină astfel: •avertisment - 30; •suspendarea dreptului de a participa la activități cultural-educative - 9; •suspendarea dreptului de a presta activități lucrative - 7; •suspendarea dreptului de a primi și de a cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală sau exercitarea drepturilor la apărare, petiționare, corespondență și asistență medicală: 83 de persoane private de libertate sancționate, dintre care pentru o perioadă de o lună 22 de

deținuți, iar pentru o perioadă de 2 luni 61 de deținuți; •suspendarea dreptului de a primi vizite, pe o perioadă de cel mult trei luni: 26 de deținuți, dintre care: 4 deținuți o lună, 3 deținuți doua luni și 19 deținuți pe o perioadă de 3 luni.

Abaterile disciplinare pentru care au fost aplicate sancțiunile persoanelor private de libertate au constat în: •deținere de obiecte interzise - 23; •lovire/insulte între persoanele private de libertate (heteroagresiuni între ppl) - 31/2; •nerespectare ROI⁶ - 35; •insulte cadre/atac personal - 25/0; •distrugere - 9; •nerespectare program zilnic - 15; •refuz de a se supune dispozițiilor - 10; •amenințări asupra personalului – 8, etc.

Recompensele acordate persoanelor private de libertate, care s-au evidențiat prin participarea la activități cultural-educative sau lucrative, au fost: •ridicarea unei sancțiuni disciplinare aplicate anterior - 34; •suplimentarea dreptului la comunicarea on-line - 117; •suplimentarea dreptului la pachet - 647; •suplimentarea dreptului la vizită - 67; •suplimentarea dreptului la pachet și vizită - 189; •suplimentarea dreptului la vizita intimă - 54; •permisiunea ieșiri din penitenciar pentru 5 zile, dar nu mai mult de 25 zile pe an - 17; •permisiunea ieșiri din penitenciar pentru 10 zile, dar nu mai mult de 30 zile pe an - 55.

În privința **plângerilor**, la biroul judecătorului de supraveghere au fost înregistrate un număr total de **289 de dosare** având ca obiect plângeri ale deținuților, formulate în baza art. 39, art. 40, art. 56 și art. 104 din Legea 254/2013, respectiv: •plângeri privind stabilirea/schimbarea regimului de executare a pedepselor (erau înregistrate 119); •plângerile deținuților privind aplicarea sancțiunilor disciplinare (erau înregistrate 77) și •plângeri împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de lege (erau înregistrate 93). Dintre acestea, la data vizitei, 9 erau în curs de soluționare, 27 au fost admise, iar 238 au fost respinse (în 12 dosare s-a luat act de retragerea plângerii).

Referitor la folosirea mijloacelor de imobilizare și cazare în camera de protecție, în perioada analizată nu au fost înregistrate evenimente negative care să necesite cazarea temporară la camera de protecție, iar în ceea ce privește utilizarea mijloacelor de imobilizare, de-a lungul perioadei de referință, au fost aplicate cătușe metalice pentru mâini, în poziția la spate, pentru 4 persoane private de libertate.

⁶ Regulament de Ordine Interioară

Situația sesizărilor organelor judiciare (Poliție sau Parchet) - conducerea Penitenciarului Tulcea a sesizat organele judiciare (Poliție sau Parchet) în **39 ori**, pentru cazuri precum: •2 situații în care persoanele sosite la vizită sau colaboratori ai penitenciarului au încercat să introducă obiecte interzise (telefoane mobile ori accesorii ale acestora); •2 situații de descoperire obiecte interzise asupra deținuților (telefoane mobile); •18 situații pentru altercații între deținuți; •9 situații de distrugeri ale unor bunuri și obiecte aparținând penitenciarului; •2 situații de deces persoane private de libertate la Spitalul Județean de Urgență, etc.

Referitor la incidente deosebite, în perioada analizată, au fost înregistrate: •2 decese; •134 refuzuri hrană și •0 tentative de suicid.

În privința cererilor formulate de deținuți, la nivelul unității penitenciare, în intervalul de referință au fost înregistrate **16045** cereri ale persoanelor private de libertate, din care: admise 11462, respinse 1769, clasate 2814 și adresate directorului 347 (solicitare audiență la directorul locului de deținere).

La nivelul **Sectorului de acordare a dreptului la pachet, vizită și corespondență** s-au acordat: **2703 vizite**, din care: 210 cu dispozitiv de separare; 2411 fără dispozitiv de separare; 61 cu apărătorul; 19 vizite intime de 3 ore și 2 vizite intime de 48 ore; **1392 pachete cu alimente și 1367 corespondențe**.

În perioada 01.01.2026 - 24.06.2026, la nivelul Penitenciarului Tulcea, au fost desfășurate următoarele **activități de pregătire profesională continuă**:

1. Activități pe linie de specialitate - •pregătirea înaintea intrării în serviciu; •activități de instruire a personalului pe linie de specialitate cu privire la noutățile legislative cu impact asupra domeniului de activitate; •activități de informare a personalului cu privire la evenimentele din sistemul penitenciar;
2. Trageri cu armamentul din dotare;
3. Programe individuale de pregătire profesională;
4. Programe de job-shadowing și de mentoring;
5. Participarea la conferința națională "Reziliența în mediul penitenciar" (psihologul de personal);
6. Forme de pregătire organizate cu furnizori de pregătire profesională: • curs "Expert achiziții publice" ; •curs "Protecția radiologică la utilizarea instalațiilor cu surse de radiații".

Asistența medicală

Compartimentul medical - în cadrul Penitenciarului Tulcea existau două cabinete de medicină generală, o sală de tratamente și un cabinet stomatologic, amenajate și dotate conform prevederilor Ordinului nr. 1670/2025 pentru aprobarea Normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale și înscrierea acestora în Registrul unic al cabinetelor medicale.

Cabinetul medical era dotat cu canapea de consultații, aparat de urgență, dulap pentru păstrarea medicamentelor persoanelor private de libertate, dulap pentru păstrarea documentelor medicale, birou, scaune, echipament informatic, frigider, aparat de aer condiționat, cântar, tensiometru, stetoscop, termometre, glucometru, teste pentru determinarea glicemiei etc.

Aparatul de urgență fiind asigurat de către CASAOPSNAJ Tulcea, ca de altfel și medicația pentru cronici, cât și tratamentul patologiilor acute, se realiza prin capitolele bugetare alocate în acest scop, unității penitenciare.

Medicamentele necompensate erau asigurate prin rețete emise în urma consultațiilor medicilor specialiști, conform ordinului Ordinului nr. 4858/C/3363/2022 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor.

În cadrul unității era amenajată și o infirmerie, precum și o cameră destinată unui referent medical.

La data vizitei, unitatea avea Autorizație Sanitară de Funcționare, în termen legal, emisă de Direcția de Sănătate Publică Tulcea, pentru toate spațiile din structura unității.

Programul de funcționare al cabinetului medical se accesa direct printr-o aplicație de system, organizat pe secții de deținere, urmat de eventuale programări sau urgențe.

Existau întocmite și completate în mod corespunzător Fișe medicale pentru toate persoanele private de libertate, în care erau înregistrate consultațiile medicale, internările în spital, rezultatele consultațiilor de specialitate și al analizelor efectuate etc.

Au fost prezentate echipei de vizită o serie de documente medicale și registre folosite în activitatea curentă a cabinetelor: medical (registrul de consultații medicale, registrul de tratament, registrul de noi - intrați, registru evidență bolnavi cronici, registru autoagresiuni, registru internări în spital, etc.).

S-a constatat faptul că toate documentele prezentate erau actualizate, înregistrate și completate în mod corect cu tendința de a se face înregistrarea informațiilor sub formă electronică și mai puțin scriptică.

La cabinetul medical existau antiseptice și substanțe dezinfectante în stoc suficient, dotat conform normelor. De asemenea, exista încheiat un contract privind colectarea, transportul și eliminarea finală a deșeurilor periculoase rezultate din activitatea medicală.

Serviciile stomatologice se realizau prin solicitarea de către persoanele private de libertate la serviciile de asistență dentară din mediul privat.

Au fost discuții legate de acest aspect cu Penitenciarul Tulcea pentru încheierea de contract prestări servicii stomatologice/asistența medicală primară, dar situația se prezintă, după cum se cunoaște în tot sistemul penitenciar, prin scăderea atractivității, urmare și a unei salarizări ce reprezintă o treime raportată la câștigul mediu în mediul privat, iar riscurile infecto-contagioase privind expunerea la un anumit grup populațional fiind percepute ca mult mai mari, astfel încât ar trebui luate decizii financiare privind stimularea medicilor din asistența medicală primară, dentiștilor și psihiatrilor pentru ocuparea posturilor vacante, prin crearea unei armonizări legislative conexe cu Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare sau externalizarea completă a acestor servicii care poate impacta mai mult bugetul fiind necesară o asumare a unui astfel de studiu și, totodată pierderea valorificării unei resurse umane ce ține de domeniul Apărării, Ordinii Publice și Siguranței Naționale, prin constituirea unei rezerve de cadre militare.

Personalul medical – asistența medicală a persoanelor private de libertate custodiate în Penitenciarul Tulcea era asigurată de un medic medicină de familie, 4 asistenți medicali medicină generală, un asistent medical igienă și un asistent farmacie. **Erau vacante 2 posturi de medic specialist. Această situație de facto poate genera o suprasolicitare a medicului existent expunându-l la burn-out (de ex., prin efectuarea unei navete săptămânale) și malpraxis medical.**

Servicii medicale acordate persoanelor private de libertate – acestea erau acordate de către de penitenciar, la cererea acestora, în baza unei programări efectuate pe fiecare secție de deținere, conform programului de consultații, sau ori de câte ori era nevoie în timpul programului de lucru, prin platforma de intranet.

Programul de consultații la cabinetul medical era afișat la loc vizibil în fiecare secție de deținere și adus la cunoștința persoanelor private de libertate de către personalul operativ de serviciu.

Consultațiile medicale de specialitate și investigațiile paraclinice (radiologie, analize laborator, etc.) recomandate de către medicul de UPU Tulcea, se efectuau la cabinetele de specialitate din cadrul Spitalului Județean de Urgență Tulcea, în conformitate cu prevederile protocolului semnat între Ministerul Sănătății și Ministerul Justiției, pentru A.N.P.

Motivele internărilor în spital au fost reprezentate în principal de reevaluarea periodică a afecțiunilor cronice preexistente ale persoanelor private de libertate și monitorizarea evoluției sub tratament.

Graficul de planificare a activității personalului medical, reprezentat de cei 6 asistenți medicali și referent, asistentul medical coordonator prezentat echipei de vizită, a evidențiat faptul că se asigură permanența în acordarea serviciilor medicale .

Alimentația persoanelor private de libertate – hrana zilnică era preparată la blocul alimentar al unității penitenciare, amenajat și dotat în mod corespunzător, conform situației de efective, transmisă zilnic de personalul angajat.

Personalul medical, prin rotația asistenților medicali, efectua zilnic inspecții la blocul alimentar, în scopul depistării eventualelor neconformități pe linie igienico – sanitară, întrucât aceasta ar fi trebuit să fie o responsabilitate a asistentului de igienă.

Starea de igienă și de curățenie de la blocul alimentar era corespunzătoare, personalul care lucra aici purta uniforme de protecție și avea efectuate analizele medicale obligatorii conform normelor în vigoare.

Caloriile zilnice s-au aflat în intervalul 2282-4575 pentru norma 15, 16+17,17B; pentru norma 17 alte religii și 18E. Spre exemplu, în ziua vizitei, *meniul de prânz* a constat în: ciorbă de oase și fasole cu cârnați; pentru regim – ciorbă de cartofi și paste cu sos; pentru musulmani – ciorbă de cartofi și pulpe de pui la cuptor. Persoanele private de libertate serveau masa în cameră, neexistând săli de mese amenajate.

Zilnic erau prelevate probe alimentare (dimineața, prânz și seara) care erau păstrate într-un frigider special destinat acestui scop, timp de 48 de ore, conform prevederilor Ordinului Ministerului Sănătății Nr. 976/1998 pentru aprobarea Normelor de igienă privind producția, prelucrarea, depozitarea, păstrarea, transportul și desfacerea alimentelor.

Persoanele private de libertate diagnosticate cu diferite afecțiuni cronice (diabet zaharat, hipertensiune arterială, afecțiuni gastrice, hepatice etc.), primeau hrana în mod corespunzător, conform regimului alimentar recomandat de medicul specialist.

Penitenciarul Tulcea avea autorizație sanitar – veterinară, în termen legal de valabilitate, pentru blocul alimentar, popota cadrelor și magazinul din incinta unității, emisă de Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Tulcea.

Asigurarea tratamentului medical al persoanelor private – în cadrul unității exista amenajat un Punct farmaceutic unde erau depozitate în condiții corespunzătoare medicamentele folosite pentru tratamentul afecțiunilor persoanelor private de libertate. Medicamentele psihotrope și psihoactive erau depozitate separat într-un dulap prevăzut cu sistem de închidere.

Penitenciarul Tulcea avea încheiat contract pentru furnizarea de servicii farmaceutice (eliberarea de medicamente compensate în baza rețetelor medicale prescrise persoanelor private de libertate, conform Contractului – cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și a Ordinului nr. 4858/C/3363/2022 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia A.N.P.).

Persoanele private de libertate beneficiau de medicamente compensate în baza unei prescripții medicale eliberate de medicul penitenciarului sau de alți medici specialiști, iar diferența dintre prețul medicamentelor și valoarea compensată 100% în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate era plătită din fondurile A.N.P.

Numărul de bolnavi cronici aflați în evidență lunar de la începutul anului 2026 până la data efectuării vizitei, ca medie este de 465, boli cardiovasculare 160 din care 115 cu hipertensiune arterială, boli digestive 107, boli reumatice 33, boli psihice 174, onco-patologii 8.

Urgențele medico-chirurgicale erau prezentate imediat la cabinetul medical, unde asistentul medical lua măsurile necesare în limita competenței. La nivelul cabinetului medical din cadrul instituției, exista un aparat medical de urgență, dotat în conformitate cu Ordinul nr. 4858/C/3363/2022, și cu medicamente necesare tratării unor îmbolnăviri acute ale persoanelor private de libertate, care semnavă pentru primire în registrul de consultații.

Cabinetul medical avea în dotare și o trusă medicală de urgență folosită în cazul deplasărilor personalului medical pe sectorul de deținere;

În situații medicale deosebite se apela Serviciul Național Unic de Urgență 112.

Constatarea leziunilor traumatiche – dacă la examinarea medicală a persoanelor private de libertate se constata prezența urmelor de violență, acestea erau consemnate în Registrul de consultații medicale, în Fișa medicală și în Registrul de leziuni traumatiche, fiind anunțată și conducerea unității pentru a se întreprinde demersurile legale.

Conform datelor consemnate în Registrul de leziuni traumatiche, în cursul anului 2025, până la data vizitei, au fost înregistrate 54 de incidente cu sesizare la Parchetul de pe lângă Judecătoria Tulcea și serviciul de Medicină Legală din care 33 erau autoagresiuni și 21 heteroagresiuni, fără agresiuni sexuale și fără tentative de suicid. Leziunile au constat în eritem, escoriații, echimoze, plăgi superficiale, etc. Persoanele private de libertate au primit îngrijiri la cabinetul medical, acest lucru fiind consemnat în mod corespunzător în evidențele medicale.

Din analizarea documentelor medicale și din interviurile cu câteva persoane private de libertate, echipa de vizită a concluzionat că nu au existat cazuri de tortură, abuz sau rele tratamente din partea cadrelor penitenciarului.

Date privind refuzul de hrană – din verificarea documentelor puse la dispoziție de către conducerea instituției, a reieșit că de la începutul anului 2026, până la data vizitei, nu au fost înregistrate cazuri de intrare în refuz de hrană.

Date statistice și evenimente deosebite – nu au fost sancțiuni cu izolarea, pornind de la loviri până la abateri uzuale. Nu au fost înregistrate plângeri ale persoanelor private de libertate în ceea ce privește asigurarea asistenței medicale.

Pregătirea și formarea profesională medicală urmare a implementării programelor digitalizate au început să devină mai eficiente în scopul prevenirii recidivei, a creșterii gradului de responsabilizare și reintegrare mai facilă a deținuților în societate.

În acest scop este imperios de se face demersuri anuale pentru instruirea, pregătirea și atestarea agenților supraveghetori în acordarea primului ajutor (minim câte 1 pe fiecare secție și tură) în sensul intervenției prompte pentru a salva vieți. Calificarea acestora se va realiza prin cursuri de formare, ca și personalul paramedical din structura Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (IGSU).

Aspecte rezultate din interviurile cu persoanele private de libertate

În cadrul discuțiilor cu membrii echipei MNP, cei mai mulți deținuți au susținut că relațiile cu personalul penitenciarului erau bune și că nu au fost supuși la tortură sau rele tratamente (violență fizică, amenințări) de către personalul unității penitenciare vizitate. De asemenea, au menționat că, din câte cunoșteau, nu au existat cazuri de sesizări sau reclamații împotriva personalului angajat și nu au auzit de cazuri de agresiune fizică între deținuți și personalul angajat.

La intrarea în penitenciar, cele mai multe persoane private de libertate au declarat că au fost informate despre regulile și procedurile interne, inclusiv persoanele nou depuse. În general, persoanele intervievate au precizat că erau mulțumite de condițiile de cazare, unele dintre acestea subliniind chiar că era mai bine la Tulcea comparativ cu alte penitenciare (Arad, Aiud, etc.) și că aveau apă rece permanent, iar apă caldă de 4 ori pe săptămână. Referitor la acest ultim aspect (apa caldă), membrii echipei MNP au reținut ca aspect pozitiv, atât din discuțiile cu deținuții, cât și din discuțiile cu reprezentanții unității penitenciare, că, persoanelor private de libertate li se asigura posibilitatea să facă baie cu apă caldă de 4 ori pe săptămână, un beneficiu suplimentar față limita prevăzută de H.G. nr. 157/2016, care menționează: "cel puțin de două ori pe săptămână. Au posibilitatea îmbăierii zilnice cei care își desfășoară activitatea în locuri cu risc epidemiologic crescut sau în orice alte locuri, dacă situația o impune."

Majoritatea deținuților au afirmat că, în general, le erau respectate drepturile (spre ex.: la informație; la consultarea documentelor cu caracter personal; de petiționare și corespondență; asigurarea accesului la dispozițiile legale și documentele privind executarea pedepselor; convorbiri telefonice; convorbiri online; la vizită și vizita intimă etc. și au precizat că li s-a asigurat asistența juridică și că au beneficiat de asistență medicală, socială și psihologică când au solicitat acest lucru.

Deținuții știau să folosească Infochioșcul și, la nevoie, știau să se adreseze instituțiilor statului pentru rezolvarea problemelor lor.

Însă, au fost și persoane private de libertate care și-au exprimat **nemulțumirea pentru că executau pedeapsa într-un penitenciar situat departe de casă**, întrucât fuseseră transferate din zona Moldovei (unde aveau și domiciliul).

Alte persoane erau **nemulțumite de saltelele uzate, de prezența insectelor, precum și de calitatea hranei**, menționând aspecte ce țineau de **calitățile organoleptice (gustative) ale preparatelor**, invocând o diversificare insuficientă a meniului și o percepție negativă privind

cantitatea de carne distribuită, **deși s-a reținut că din punct de vedere scriptic și legal erau respectate normele de hrană în vigoare, iar aportul caloric se încadra în limitele prevăzute.**

O altă nemulțumire semnalată de persoanele private de libertate viza **timpul alocat plimbării la curțile de aer.** Deși regimurile de executare **deschis și semideschis** beneficiază prin lege de un grad sporit de permisivitate, deținuții au reclamat o **durată insuficientă a acestei activități (o oră – maxim 2 ore),** aspect corelat adesea cu constrângerile organizatorice și dinamica personalului de pază. **Membrii echipei MNP consideră că este necesară creșterea duratei timpului de plimbare în curtea de aer,** în acord cu regimul de detenție în care se află persoanele private de libertate. Limitarea la o oră, maxim 2 ore pe zi, program specific regimurilor restrictive (închis/maximă siguranță) poate afecta starea de sănătate fizică și psihică și poate genera tensiuni nejustificate pe secția de deținere.

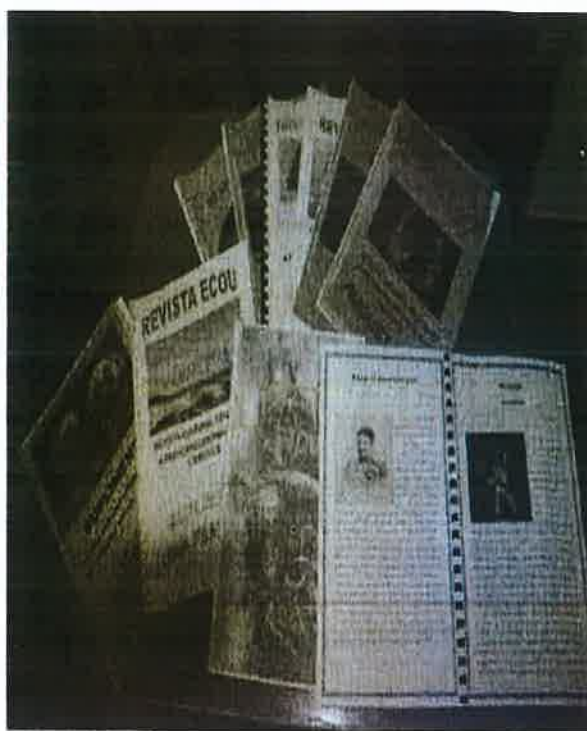
Membrii echipei MNP au reținut, ca *aspect pozitiv*, că cele 3 Curți de aer ale unității penitenciare aveau bănci, copertină, toalete și sursă de apă potabilă, fiind asigurată folosirea acestora și în condiții meteorologice nefavorabile.

***Exemple de bune practici:**

În cadrul Penitenciarului Tulcea erau amenajate mai multe spații în care persoanele private de libertate desfășurau activități educative. Spre exemplu:

- o **bibliotecă** marc și foarte bine organizată, spațioasă, curată, cu un fond de carte de aproximativ **6150 de cărți**, bine îngrijite și așezate pe categorii: ficțiune (clasice, romane, aventură, science fiction, polițiste, poezie, ș.a.) și non-ficțiune (cărți de istorie și biografie, enciclopedii și dicționare, dezvoltare personală, etc.). De asemenea, erau cărți și în limbile engleză, franceză, germană, albaneză, ucraineană. Activitatea bibliotecii era asigurată cu câteva persoane private de libertate, care erau coordonate de personalul angajat desemnat. Se cuvine a evidenția și **Revista de cultură și opinie "Ecou" redactată de persoanele private de libertate din Penitenciarul Tulcea.**

- un **Atelier artizanal**, cu articole și produse realizate de persoanele private de libertate.

•o **capelă** foarte frumoasă, în interiorul sectorului de deținere, cea mai mare din țară, în mediul penitenciar. În acest an, pe 08 octombrie 2026, se împlinesc 30 de ani de la înființarea acesteia. A fost pictată de un episcop, iar o parte din mobilier a fost realizat de deținuți. Însă, **acoperișul acesteia necesită reparații (țigla era spartă, iar căpriorii erau putrezi de la ploi).**

•săli de clasă pentru diverse activități (școlare etc.).

NB: fotografiile au fost realizate de reprezentanții Penitenciarului Tulcea și puse la dispoziția echipei de vizită.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ
conducerii Penitenciarului Tulcea
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Efectuarea demersurilor legale la Administrația Națională a Penitenciarelor pentru respectarea legislației naționale și europene, astfel încât persoana condamnată să execute pedeapsa privativă de libertate într-un penitenciar situat cât mai aproape de localitatea de domiciliu a persoanei condamnate, ținându-se seama și de regimul de executare, măsurile de siguranță ce trebuie luate, nevoile de reintegrare socială identificate, sex și vârstă.

2. Urgentarea demersurilor legale în vederea ocupării posturilor vacante, necesare desfășurării activităților din penitenciar, cu precădere în sectoarele operativ, reintegrare socială și medical, întrucât, deficitul de personal poate genera consecințe negative, precum suprasolicitarea personalului/burn-out, relații necorespunzătoare între personal și deținuți.

2. Efectuarea demersurilor legale în vederea identificării unor soluții pentru rezolvarea supraaglomerării.

3. Analizarea de urgență și efectuarea demersurilor necesare de către factorii de decizie – inclusiv Administrația Națională a Penitenciarelor și Ministerul Justiției, pentru înlocuirea instalațiilor electrice vechi cu unele noi și dimensionarea corectă a acestora, întrucât cele vechi și subdimensionate pot fi o vulnerabilitate majoră de securitate și siguranță națională, și pot apărea riscuri specifice, în mediul penitenciar.

4. Înlocuirea saltelelor uzate, acolo unde se impune și, pe viitor, achiziționarea unui singur tip de saltea, corespunzătoare standardelor stricte de siguranță, ordine publică și igienă colectivă, reglementate prin fișe tehnice actualizate, caiete de sarcini ale A.N.P. și norme minime obligatorii de cazare.

5. Efectuarea demersurilor pentru amenajarea / achiziționarea unei camere termice în vederea eradicării ploșnițelor, gândacilor și a altor paraziți din bagajele și efectele personale ale deținuților.

6. Efectuarea demersurilor la Administrația Națională a Penitenciarelor și Ministerul Justiției pentru actualizarea valorilor financiare ale normelor de hrană ale persoanelor private de libertate.

7. Monitorizarea calității și cantității hranei servite persoanelor private de libertate, astfel încât aceasta să respecte standardele de gust, aspect, miros, consistență și cantitate, precum și diversificarea meniului (inclusiv pentru regim vegetarian / vegan).

8. Analizarea posibilității **creșterii duratei timpului de plimbare în curtea de aer**, în acord cu regimul de detenție în care se află persoanele private de libertate, întrucât, la data vizitei, prezența în curtea de aer era limitată la o oră, maxim 2 ore pe zi, program specific regimurilor restrictive (închis/maximă siguranță). Această limitare poate afecta starea de sănătate fizică și psihică și poate genera tensiuni nejustificate pe secția de deținere. O soluție ar fi, spre exemplu, implementarea unui grafic de deblocare decalat (împărțirea secției pe serii/grupe, astfel încât curțile de aer să poată fi folosite prin rotație pe tot parcursul intervalului orar de zi etc.).

9. Demersuri anuale pentru instruirea, pregătirea și atestarea agenților supraveghetori în acordarea primului ajutor (minim câte 1 pe fiecare secție și tură) în sensul intervenției prompte pentru a salva vieți. Calificarea acestora să se efectueze prin cursuri de formare, ca și personalul paramedical din structura Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (IGSU).

10. Efectuarea demersurilor la Administrația Națională a Penitenciarelor și Ministerul Justiției pentru alocarea fondurilor bugetare necesare reparațiilor acoperișului capelei din interiorul sectorului de deținere.

